

OBVODNÁ POĽOVNÍCKA KOMORA

Bojnická cesta 17, 971 01 Prievidza

Komisia pre životné prostredie a osvetu

Kolízie cestných dopravných prostriedkov so zverou

krátka brožúra otázok a odpovedí

December 2018

Vážení motoristi!

So zvyšujúcim sa tempom každodenného života, prirodzene súvisí aj rozvoj cestnej dopravy. Na našich cestách sa objavuje čoraz viac vozidiel a zhusťuje sa cestná dopravná sieť. Takýto prudký rozvoj dopravy má za následok zvyšujúci sa počet kolízií so zverou, pri ktorých zahynie nielen množstvo živočíchov, ale dochádza aj k veľkým materiálnym škodám a ohrozeniu zdravia a životov obyvateľstva.

Vzhľadom ku skutočnosti, že množstvo vodičov nemá informácie o tom, ako v prípade kolízie so zverou postupovať, Vám Obvodná poľovnícka komora Prievidza predkladá tento krátky materiál, zostavený formou najčastejších otázok a odpovedí k danej problematike zo strany vodičov, s ktorými sa pri svojej práci stretávame.

Veríme, že napomôžeme vodičom – laikom v oblasti poľovníctva pochopiť súvislosti v pomyselnom reťazci „vodič – zver – užívateľ poľovného revíru“ a prispejeme tým k väčšej obozretnosti vodičov na kritických úsekoch našich ciest.

Na úvod Vám predkladáme vymedzenie niektorých pojmov, ktoré budeme v ďalšom texte používať:

Nepoľovná plocha – územie uvedené v § 2 písm. f) zákona o poľovníctve. Pre účely tohto materiálu najmä cesta I., II. a III. triedy.

Poľovný revír – poľovný pozemok alebo súbor súvislých poľovných pozemkov jedného alebo viacerých vlastníkov vymedzených v rozhodnutí orgánu štátnej správy poľovníctva, v ktorom možno vykonávať právo poľovníctva.

Užívateľ poľovného revíru – fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v poľovnom revíri vykonáva právo poľovníctva.

Zákon o poľovníctve – Zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve v znení neskorších prepisov.

Zver - súbor voľne žijúcich živočíchov - vyšších stavovcov. Tento materiál sa bude vzťahovať na živočíchy vymedzené vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, č. 344/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve. V našich podmienkach je to najmä raticová zver (jelenia, danielia, srnčia, muflónia, diviacia), malá zver (zajac, bažant, jarabica) a ostatná srstnatá zver (líška, jazvec, kuna a pod.)

Ako už bolo uvedené, v nasledujúcej časti materiálu sa budeme zaoberať častými otázkami vodičov, s ktorými sa my, ako poľovníci stretávame alebo sú súčasťou diskusií na rôznych internetových diskusných fórach.

„Ako spoznám rizikový úsek cesty z hľadiska možného stretu so zverou?“

Na začiatok treba uviesť, že rizikové úseky bývajú označené dopravnou značkou A 18 – *pozor, zver*. Neznamená to však, že ak cesta nie je označená touto značkou, tak je stret so zverou vylúčený. Rizikové sú najmä úseky ciest prechádzajúce lesnými oblasťami, úseky s neprehľadnými zákrutami, ale aj úseky prechádzajúce poľnohospodárskou krajinou, najmä ak sa pri okrajoch ciest nachádza stromový, resp. krovitý porast. Obozretnosť treba zvýšiť aj na úsekoch novovybudovaných ciest, resp. v prvých rokoch po zahájení dopravy na takejto ceste. Na mimoúrovňových úsekoch cesty – ak sa nachádza v záreze alebo na násype, je nebezpečenstvo kolízie so zverou menšie.

A 18 - pozor, zver

„Kedy je najväčšia pravdepodobnosť stretu so zverou?“

Z hľadiska dennej doby je to najmä za súmraku, v noci a ráno, keď je zver aktívnejšia a migruje či už za potravou alebo na svoje rújoviská. Je potrebné pripomenúť, že ak nám cez cestu prebehne jeden kus zveri, je vysoká pravdepodobnosť, že ho budú nasledovať ďalšie, keďže zver sa často zdržuje v čriedach. Na prítomnosť zveri nás v tme často upozornia oči zveri, ktoré odrážajú za pomoci odrazovej vrstvy na sietnici svetlo z reflektorov vozidla. Zároveň môže zver pri osvetlení reflektormi zostať „paralyzovaná“ a ihneď z cesty neodbieha. Vo všeobecnosti možno povedať, že za chladného a daždivého počasia je riziko kolízie menšie, keďže zver sa nerada zdržuje na chladnom a mokrom povrchu cesty.

„Ako môžem z pozície vodiča znížiť riziko kolízie so zverou?“

V prípadoch, kedy je riziko kolízie so zverou vyššie, tak ako boli popísané v predchádzajúcom texte, je v prvom rade potrebné primerane znížiť rýchlosť jazdy. Zvýšenú pozornosť je treba venovať okraju vozovky i miestam v blízkosti cesty, ako sú stromoradia, trávnaté rigoly a polia. V prípade, ak sa tu nachádza zver, je potrebné predpokladať, že môže pri úniku križovať jazdnú dráhu vozidla a tomu prispôbiť spôsob jazdy, aby vodič dokázal včas a správne zareagovať.

„Zrazil som zver... čo teraz?“

V prvom rade je potrebné zaistiť bezpečnosť a následnú plynulosť cestnej premávky, to znamená bezpečne odstaviť vozidlo a ak je to potrebné, zapnúť výstražnú svetelnú signalizáciu na aute a v predpísanej vzdialenosti za vozidlom umiestniť výstražný trojuholník. Pri pohybe mimo vozidla je potrebné použiť reflexnú vestu. Následne je potrebné kontaktovať políciu, ktorá udalosť oznámi užívateľovi poľovného revíru a správcovi komunikácie. Správca komunikácie zabezpečí odstránenie prekážky z cesty. Nikto okrem užívateľa poľovného revíru, resp. ním poverenej osoby nesmie zver z miesta odvážať - takéto konanie by sa posudzovalo ako pytliactvo. Obdobne je potrebné postupovať aj v prípade, že zver po kolízii odbehne preč.

„Na vozidle mi vznikla škoda... kto mi ju nahradí?“

Zákon o poľovníctve nerieši zodpovednosť za škody spôsobené na dopravných prostriedkoch. Takto vzniknutú škodu môže vlastníkovi vozidla nahradiť poisťovňa, ak je súčasťou poistenia vozidla aj plnenie pre prípad kolízie so zverou.

„Ale zver predsa patrí užívateľovi poľovného revíru...“

V zmysle § 66 ods. 3 zákona o poľovníctve, ulovená alebo inak usmrtená zver alebo uhynutá zver alebo jej časti patria užívateľovi poľovného revíru. Zver ulovená, uhynutá alebo inak usmrtená na nepoľovných plochách patrí užívateľovi najbližšieho poľovného revíru. Z uvedeného vyplýva, že zver užívateľovi poľovného revíru „patrí“ až po jej usmrtení, tým pádom nemôže niesť zodpovednosť za kolíziu zveri s vozidlom. Navyše, užívateľ poľovného revíru znáša náklady na likvidáciu usmrtenej zveri a o počet uhynutých jedincov znižuje plán lovu zveri.

„Pri niektorých úsekoch ciest býva umiestnené oplotenie. Prečo takýmto spôsobom nie sú chránené všetky cesty?“

Takéto zábrany pri komunikáciách zabezpečuje správca príslušnej komunikácie. Bývajú umiestnené najmä v blízkosti diaľnic a rýchlostných ciest, kde by mohla mať kolízia so zverou vo vysokej rýchlosti fatálne následky. Takéto opatrenia však izolujú jednotlivé populácie zveri, tým

pádom dochádza k znižovaniu genetickej variability druhu. Z čisto ekologického hľadiska teda takýto spôsob ochrany nie je príliš vhodný, pokiaľ nie sú vytvárané mimoúrovňové priechody pre zver.

V predchádzajúcom texte sme sa Vám snažili zjednodušenou formou podať základné informácie o tom, ako si počínať pri strete so zverou, ale aj o tom, ako im predchádzať. Uvedomujeme si, že nie vždy je možné sa kolízii so zverou vyhnúť, ale veríme, že aj táto brožúra prispeje k zvýšeniu povedomia motoristov o problematike kolízií dopravných prostriedkov so zverou.

Veľa kilometrov bez nehôd Vám želá

Obvodná poľovnícka komora Prievidza